

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 27. avgusta 1939.

ŠTEV. 24.

POLITIKA

Ob udeležbi deset in deset tisočev ljudstva, med njimi številni ministri s predsednikom vlade Dragišo Cvetkovičem na čelu, ob navzočnosti tujih poslanikov ter mnogo starih bojevnikov, je bila pred dnevi proslava 25 letnice zmagoslavne bitke na Ceru, kjer je srbska vojska popolnoma porazila številno mnogo močnejšo avstrijsko armado.

V najkrajšem času bo prišlo do tako težko pričakovanega sporazuma, ki bo slednjič odpravil dolgoletno medsebojno prerekanje med brati. Pretekli teden je bil v tem pogledu storjen velik korak naprej. V vasi Božjakovini pri Zagrebu so se sestali strokovnjaki, trije srbski in trije hrvatski profesorji, da preresetajo sporazum še s tehnične strani.

„Sporazum ne bo rešil celote vseh vprašanj, ki jih imajo Hrvati na svojem programu in tudi ne bo rešil vprašanja preureditve naše države v celoti. Vladni predsednik in dr. Maček sta se domenila, da bosta rešila samo tista vprašanja, po katerih se danes da sporazum doseči, ostala pa, za katere čas še ni goden, bodo prišla na vrsto pozneje.“ (Zagrebski „Obzor“.)

Ko bodo strokovnjaki v Božjakovini izdelali skupen načrt končnega sporazuma, ga bodo predložili vladnemu predsedniku g. Cvetkoviču in dr. Mačku, da ga pregledata in se o njem sporazumeta.

Nekdanji vodja srbskih socialnih demokratov Dragiša Lapčević je te dni umrl v Beogradu.

Poštni minister je s posebno uredbo razlastil radio družbi v Beogradu in Zagrebu,

Dr. Laza Markovič zastopnik Jugoslavije na zasedanju interparlamentarne unije v Oslu je dejal, da je naša država po srcu na strani Francije in Anglije. Njen zemljepisni položaj pa ji narekuje strogo nevtralnost in da vzdržuje dobre stike tudi z državami osi Rim-Berlin. Vsaki kršitvi svoje nevtralnosti pa se bo Jugoslavija uprla z vso silo.

Gasilski kongres v Ljubljani

Ljubljana je bila pretekli teden v znaku lepih in zmagovitih gasilskih dni. Mesto je bilo živahno, kakor že dolgo ne in kakor da bi bili v največji sezoni. Vse prireditve gasilskega kongresa so potekle v najlepšem redu in pokazale, da je organizacija našega gasilstva na višku in da so gasilci temeljito pripravljene za svoje visoke naloge v miru in v vojni.

Posebej je treba omeniti vse velike prireditve gasilskega kongresa, tako gasilsko razstavo, ki nazorno priča, kako se je naše gasilstvo vedno spopolnjevalo in kako je danes tehnično na višku. Tudi veliki ognjemet, ki je bil za mnoge naravnost senzacija, zasluži priznanje. Posebno pozdravljen pa je bil od vsega občinstva dolgi, lepi in pestri sprevod gasilcev, ki je bil nekaj izrednega. Pokazal je, da je gasilstvo Jugoslavije v resnici enotno organizirano in da ga preveva tudi isti duh. Tekmovanje gasilcev na stadionu je dokazalo, da se gasilstvo z vso resnostjo vežba za svoje naloge. Doseženi so bili rezultati, ki morajo vse zadovoljiti. Navdušile pa so občinstvo velike vaje v torek popoldne. Discipliniranost, izvežbanost in pripravljenost, ki so jo pri tej priliki gasilci pokazali, je znova utrdilo zaupanje naše javnosti v gasilstvo.

Kongresa v Ljubljani so se udeležili tudi številni zastopniki gasilskih čet iz Prekmurja.

Mednarodni politični položaj se je v preteklem tednu radi Gdanska še bolj poostiril. Nekateri smatrajo, da je oborožen spopad med narodi neizogiben. Da bi se gdanski spor rešil z neko mirovno konferenco, vsi po vrsti odklanjajo.

Italijanski listi pišejo, da bo Italija popolnoma podpirala Nemčijo v vprašanju Gdanska.

Poljska je zaprla svoje meje proti Nemčiji in jih zasedla z vojaki. Sovjetske čete na poljski meji pa so dobile ukaz, da se umaknejo. Na ta način so Poljaki lahko odpremili svoje vojake proti Nemčiji.

Japonska bo sklenila vojaško zvezo z Italijo in Nemčijo. Po tej pogodbi bo takoj napadla Rusijo, če bi se ta spustila v bojevanje z Nemčijo.

Kmetijski praznik v Soboti

6. avgust bo ostal marsikomu v prijetnem spominu. Zjutraj so se zbrali številni pristaši kmetikomladinskega pokreta na postaji v Soboti, kjer so sprejeli delegata Zveze v Ljubljani g. Ivana Nemca. Ker se je isti dan vršil festival v Mariboru, se je udeležilo slavnosti v Soboti le manjše število pokretašev s ptujskega okrožja. Prav tako so prispeli z Goriškega šele popoldne radi prometnih težav. Zato so se pa zbrali kmetje iz bližnje okolice ter se formirali v krasno povorko, ki je krenila po Cerkveni in Aleksandrovi ulici naravnost na tekmovališče ob Ledavi. Tu je imel na prisotne kratek nagovor tajnik Zveze, g. Nemeč.

Popoldne se je zbrala že pred napovedanim časom množica kmetov in meščanov na travniku poleg mestnega kopališča. Zborovanje je otvoril predsednik Prekmurskega okrožja, g. Rudi Titan. V temeljitem govoru je obrazložil pomen slavnosti. V govoru se je spomnil obletnice smrti Štefana Radića, voditelja jugoslovanskih kmetov. Govorili so še gg.: Joško Tomažič, preds. ptujskega okrožja, Belec in Balek kot zastopnika goriških društev; v imenu Kluba prekm. akndemikov je imel lep govor g. Bagar, v imenu učiteljev pa g. Kramberger. Zborovanje je zaključil s primernim govorom delegat Zveze, g. Nemeč. Po zborovanju se je vršila medokrožna tekma koscev med prekmurskim in ptujskim okrožjem. Prvo mesto so odnesli ptujčani. Po tekmi se je vršila lepo obiskana zabava na Stadionu SK Mure.

Kmetijski praznik v Puconcih

V nedeljo 27. avgusta se bo vršila v Puconcih tekma koscev v zvezi s kmetijskim zborovanjem in ljudsko zabavo pri g. Kološi. Na zborovanju bosta govorila predsednik društva Ernest Flisar in delegat okrožja, odvet pripravnik g. Štefan Kovač. Kosci se naj prijavijo društvu.

Ne zamudite svoje prireditve v prijaznih Puconcih.

Društvo KFID.

32. ZAGREBAČKI ZBOR

Splošni mednarodni vzorčni
velesejem
in
televizijska razstava

26. VIII. — 4. IX. 1939.

Na železnicah brezplačni povratek, na jadranskih parobrodih velja višji razred za ceno nižjega razreda, na avijonih 10% od 21. VII.—9. IX.

Starši!

Preden kupite svojim otrokom šolske potrebščine, oglejte si veliko zalogo

aktovk, nahrbtnikov,
šolskih knjig

za osnovno šolo in gimnazijo in vse ostale potrebščine.

Cene nizke!

Knjigarna HAHN, Murska Sobota.

Požar v Nuskovi

Posesnik Recek Franc iz Nuskove je 15. avgusta 1939 postal žrtev požara. Strele, ki so švigale med nevihto ponoči so zanetile požar na gospodarskem poslopju. Domači in sosednji gasilci kakor tudi prebivalstvo je prihitelo na požarišče in so požar omejili. Z velikim naporom so rešili iz hleva živino na ta način, da so porušili steno, ker skozi vrata ni bilo mogoče več priti v hlev.

Poleg tega so gasilci obvarovali požara kuhinjo, shrambo za zrnje, vso stanovanjsko in kuhinjsko opremo ter poslopje, v katerem se je nahajala velika stiskalnica in razno drugo orodje. Niso pa mogli popolnoma obvarovati svinjaka, v katerem je ena svinja zgorela, ena pa se je opekla.

Gasilec gre za svoje nesebično delo vse priznanje, kajti če ne bi tako energično nastopili, bi požar uničil cela poslopja z vso opremo, živino in poljskimi pridelki.

Škoda se ceni na 60.000 dinarjev, ki je tembolj občutna, ker ni bilo poslopje zavarovano. Sovaščanom toplo priporočamo, naj priskočijo ponesrečencu na pomoč pri gradnji novih gospodarskih objektov.

Madžarski zunanji minister se je v zadnjem času ponovno sestel zdaj z nemškimi, zdaj z italijanskimi državniki.

Od 21. VIII. 1939 znižujemo cene letni obutvi BATA.

M. Sobota, dne 23. avgusta 1939.

Zadnjič smo na tem mestu pisali o nekaterih vzrokih, zakaj so cene pšenice in drugih poljedelskih produktov nestalne. Omenili smo tudi kot nujen vzrok leta krize. Vse mere, ki so jih države podzele, da bi se rešile tega gospodarskega gorja, so bile brezuspešne. Bila je kakor mogočna lavina, ki drvi po bregu in čimdalje bolj narašča. Tako je prišlo do novega vprašanja, ki je viselo nad množico preplašenih, kako je rešiti milijone in milijone ljudi pred bedo in lakoto. Sestale so se konference širom sveta in eden izmed njihovih sklepov je bil, da je treba zmanjšati produkcijo pšenice. Najvažnejša teh konferenc je bila v Londonu leta 1933, ki je prišla do gornjega zaključka a istočasno pa zadela ob ovire, ki so jih postavile agrarne države. V vprašanju je bil kruh, proizvod brez katerega nihče ne more živeti. Težko je bilo podvzeti kakšnekoli mere v tem artiklu, brez katerega nima obstanka niti poedinec, niti narod. Razven tega so se prirnila na površje še druga gospodarska vprašanja, kot posledica spremembe v svetovnem gospodarstvu, ekonomske in finančne politike držav, ki so na eni strani stremele po popolni gospodarski osamosvojitvi, na drugi strani pa iskali tržišča za svoje agrarne ali industrijske artikole. A kar niso mogle doseči države in vse svetovne konference je napravila priroda sama.

Od leta 1934 dalje, ki se lahko smatra za prehodno dobo iz krize v izboljšanje, je nastopila vidna sprememba. Statistika svetovne produkcije in potrošnje kaže, da je bil pridelan žita od leta 1934 dalje vsako leto manjši od porabe in to 1935 leta 345.000 vagonov, 1936 l. 275.000 vagonov, a 1937 leta 376.165 vagonov. V procentih pa je bila svetovna potrošnja pšenice večja od pridelka leta 1935 za 2,7%, 1936 za 2,6%, a leta 1937 za 2,9%. Padec pridelka ni bil posledica zmanjšanja posejanih zemljišč, niti ne ukrepov londonske konference, temveč je bil vzrok velika suša. Radi te so trpele predvsem Zedinjene države Amerike, Kanada in Argentinijska. Predvsem Zedinjene države Amerike so imele v letih 1934 do 1937 tako slabe letine, kakor jih ne pomnijo za 50 let nazaj. To je privedlo do izboljšanja cen pšenice in vprašanje cen je bilo vsaj trenutno rešeno, ker so se izčrpale tudi ogromne rezerve nakopičenega žita, ki so najbolj pritiskale na cene na svetovnih tržiščih. S tem pa vprašanje cen pšenice, še vedno ni rešeno. Čim prestane doba suše v omenjenih deželah, se prav lahko zgodi, da ponovno pride do preobrata, do nove gospodarske krize, težje od zadnje, katere posledice še vedno čutimo.

V velikanskih množinah so začeli izvažati sveže slive iz subotiškega in derventskega okraja na svetovna tržišča. Samo v prejšnjem mesecu je bilo poslanih v zadnjih dneh 35 vagonov.

PROSTOVOLJNA GASILSKA ČETA M. SOBOTA.

Dragi Sobočani!

V tekočem in minulem letu so se pri nas v Soboti zaporedoma vršile razne prireditve, tombole, veselice, pevski koncerti, gledališke predstave i. t. d. ter poleg tega še Prekmurški teden, tako da je bilo le malo onih, ki so utegnili vsem tem prireditvam prisostvovati. Spričo tolikih prireditev so naše tradicionalne gasilske veselice izostale, ker je bila uprava gasilske čete v skrbeh, da ne bodo gmotno tako uspele, kakor bi bilo potrebno.

S tem pa ni rečeno, da ne potrebujemo prostovoljnih prispevkov, saj se naše društvo vzdržava samo z denarnimi podporami, ki so pa tako majhne, da ne zadostujejo za nabavo in vzdrževanje dragocenega gasilskega orodja, pa čeprav se z vsem varčuje.

V marsikaterih vaseh našega podeželja vidimo lične gasilske domove, ki so jih zgradili gasilci s pomočjo vaščanov. Pri nas v Soboti bi moral biti gasilski dom najlepši in najmodernejše urejen. Če ga pa pogledamo, bomo z lahkoto ugotovili, da ne odgovarja svojemu namenu in da je nam vsem v posmeh. Še mnogo drugega potrebujemo v izpopolnitev opreme našega požarnega društva, toda brez sredstev ali s premajhnimi sredstvi nam tega ni mogoče izvršiti, kar bi se nam pa lahko v slučaju nesreče kruto maščevalo.

Mi gasilci se hočemo izogniti vsakemu sumničenju, da veselimo in zapravljamo denar na veseljah. Zato želimo za naše gasilske potrebe, ki so obenem potrebe vseh Sobočanov, zbirati prostovoljne denarne prispevke ne na veseljah, marveč naravnost od prebivalcev našega mesta. S tem hočemo slehernemu prihraniti izdatke, ki bi jih imel na naši veselici za pijačo, jedila in druge stvari ter **lepo prosimo vsakega**, naj po svoji moči prispeva v naš gasilski sklad.

Prostovoljni denarni prispevki naj se blagovolijo predati v občinski hranilnici v Murski Soboti do 3. septembra 1939. Vse one, ki do tega časa ne bodo prispevali, jih bosta obiskala naša dva člana s posebno nabiralno polo. Prispevke bomo objavili v Murski Krajini.

Slednjič apeliramo na vsakega, naj se zaveda, da je naša gasilska četa dobrovoljna ustanova, ki brezplačno deluje in ki je pripravljena vsak čas ponesrečencem nuditi pomoč. Sobočani so lahko ponosni na tako delovanje svojih požarnikov in obenem naj si štejejo za svojo moralno dolžnost podpirati domače požarnike in radi tega trdno verujemo, da ne bo družine, ki ne bi darovala svoj prispevek v naš gasilski sklad.

Že v naprej se vsem darovalcem zahvaljujemo ter pozdravljamo vse

Z gasilskim pozdravom

Na pomoč!

Tajnik:
SKALAR JOSIP.

Predsednik:
BENKO JOSIP.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

1.) Dne 26. t. m. ob 8. uri zjutraj bo občina prodajala na javni dražbi otavo obenem s pašo v parku in na travnikih ob Radgonski cesti (prelog). Zbirališče in pričetek dražbe pred gradom. Interesenti se opozarjajo, da bodo morali izdraženo travo plačati takoj na licu mesta.

2.) Glasom dopisa sreskega načelstva v Murski Soboti št. 5584/1 se bodo v jeseni 1939 in spomladi 1940 oddajale kmetovalcem iz banovinske gozdne drevesnice v M. Soboti brezplačno razne gozdne sadike. Prošnje, katere je kolekovati z banovinskim kolekom za Din 10.— je poslati naravnost sres. šumarskemu referentu v Murski Soboti. V prošnji je navesti točno ime, priimek in stanovanje prosilca, gozdno parcelo, kat. občino in površino, ki se namerava pogozditi. Dalje je navesti vrste sadik (gozdnih) in njih število ter kdaj se misli saditi, ali v jeseni ali spomladi. Za jesensko saditev je poslati prošnje najdalje do 25. sept. t. l., za spomladansko saditev pa najdalje do 15. I. 1940. Ker se nudi kmetovalcem ugodna prilika nabaviti si brezplačne gozdne sadike, naj zaprosi za sadike vsak posestnik, ki ima stare ali nove poseke in zemljišča, ki bi jih bilo bolje pogozditi, ker za drugo kulturo ne odgovarjajo.

Predsednik občine:
HARTNER I. r.

Gospodarske vesti

Vojno in kmetijsko ministrstvo bosta nakupila 10.000 vagonov pšenice, ki bo služila kot vojna rezerva.

Pri sezonskih kmetijskih delih v Nemčiji je zaposlenih delavcev: iz Slovaške 40.000, Italije 35.000, Jugoslavije 15.000, Madžarske 12.000, Bolgarske 5000 in Nizozemske 4000 delavcev.

Tudi Švica je predpisala, da se ustanove rezervna skladišča za živila in pogonska sredstva. V ta namen sta bili ustanovljeni dve družbi, ki bosta napravili podvodne tanke v švicarskih jezerih. Ti tanki bodo 40 m pod gladino jezer in s tem tudi zavarovani pred letalskimi napadi.

Družba Silos d. d. bo v treh letih zgradila veliko število silosov v raznih krajih države. V krajih, kjer pridelujejo mnogo žita in sadja, bodo postavili zbiralne silose; v krajih kjer bo treba žito in sadje razpečevati, potrošne; v krajih kjer se bo žito zbiralo za izvoz pa terminalne silose. Družba ima v načrtu, da bo tudi v Mariboru in Ljubljani zgradila dva velika sadne silosa. Slovensko sadjarstvo bo s tem dosti pridobilo. Kapital omenjene družbe znaša 220 milijonov din.

Madžarska izvažala v Francijo vedno manj ovc, ker ji pri tem močno konkurirajo Poljaki. Dočim je leta 1937 prodala Franciji 24 tisoč ovc, je leto kasneje prodala le še nekaj nad 5000 glav.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 24. VIII. ob 20 30 uri
v petek, dne 25. VIII. ob 20 30 uri
v soboto, dne 26. VIII. ob 20 30 uri

VESELA ZGODBA

„NOČ PRIPADA MLADOSTI“

RAMON NOVARRO EVELYN LAYE

Nesrečna ljubezen nadvojvode Gustava do madžarske grofice Rafay. — Spomlad na starem Dunaju! Romantične noči na Donavi... — Čarobna muzika Sig. Romberg in Osk. Hammerstein!

V nedeljo dne 27. VIII. 1939 ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

NOČ PRIPADA MLADOSTI

Znižane cene: 2.—, 3.—, 5.— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 27. VIII. ob 15 30 uri
in ob 20 30 uri
v ponedeljek, dne 28. VIII. ob 20 30 uri
v torek, dne 29. VIII. ob 20 30 uri

VELEFILM

„KRALJ APAŠEV“

Ruth Chatterton ADOLF WOHLBRÜCK
Rene Ray

Senzacionalen film iz življenja Pariškega podzemlja.

Dodatek: Najnovejši „Alfa-Journal“ in predigra „Naš Jug“.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

FILMI

Noč pripada mladosti: Nadvojvoda Gustav, ki bi radi državnih interesov moral poročiti princeso Matildo, ljubi madžarsko grofico Rafay, čemur se pa protivi Franc Jožef. Da bi starega cesarja preslepil se na videz zaljubi v plesalko Lizl. Nakana se mu posreči. Kmalu pa opazi Gustav, da se mu Lizl vedno bolj dopade in obratno: Lizl se zaljubi v Gustava kljub temu, da je že zaročena. Na dvoru pa se pripravljajo na nadvojvodovo poroko. Gustav se je odločil, da se odreče prestolu in da se poroči z Lizl. To sporoči v avdienci Francu Jožefu. A ta mu prošnjo odbije, češ da je domovina prva. Gustav da nalog, da to Lizl sporoči. S težkim srcem gre k njej, a med tem...

Kralj Apašev: Boucheron strah in trepet pariškega podzemlja je velik ljubljenec žen. Na smrt obsojeni apaš Verdier poveri Boucheronu svojo hčerko Odilo, v katero se pozneje zaljubi. Nekega dne pride v apaški lokal pustolovščin željna odlična pariška dama Zelia in spremstvu ameriškega milijonarja Stetsa. Spozna se z Boucheronom, ki se je zaželel njene dragocene bisere. Svoje nakane pa ne izvrši, ker postane ljubavnik lepe parižanke. Iz tega nastane velika ljubezen. Odila je obupana. Milijonar Stets ji razkrije razmerje med Zelio in Boucheronom. Ko izve Boucheron, da je Stets pri Odili, pohiti tja. Po nesreči pa pade Stets iz II. nadstropja in se težko rani. Odila je osumljena zločina in pride pred sodišče. Za priče se javijo Zelia in Boucheron in vsakdo hoče vzeti krivdo nase. Kljub temu pa je Odila obsojena na 1 leto zapora in Boucheron, ki je slednjič uvidel, da ljubi Odilo, ji obljubi, da jo po prestani kazni odvede pred oltar.

Angleška družba Trepče Mines, ki je posestnica našega najbogatejšega svinčenega rudnika, je odpustila vse delavce in vsem tudi odpovedala stanovanja, ker so ti stopili v stavko radi sramotno nizkih mezd. Okoli 3000 delavcev je brez kruha na cesti. Letni dobiček družbe znaša težke milijone, ki odhajajo v inozemstvo. Zahvala tujcev za privilegije je ta, da hoče z našim delavcem postopati kakor z zamorskim sužnjem v svojih kolonijah v Afriki.

DOMAČE VESTI**SOBOTA**

— **Visok obisk.** V soboto v večernih urah se je pripeljal v Soboto kitajski škof Damjan Čeng, v čigar škofiji deluje naš ožji rojak misijonar Kerec. Na trgu pred cerkvijo je visokega cerkvenega dostojanstvenika pričakovala velika množica ljudstva z dekanom g. Krancom in domačim župnikom g. Vojkovičem na čelu. Navzoča je bila tudi močna deputacija slovenskih fantov in deklet v krojih. Kitajskega škofa, ki se je pripeljal v družbi z g. poslancem Bajlecom, je v latinskem jeziku najprej pozdravil g. župnik Vojkovič, za njim pa g. dekan Kranc. Obema se je visoki cerkveni knez zahvalil prav tako v latinskem jeziku. Besede, ki jih je naslovil na zbrane vernike, je navzočim tolmačil g. dekan. Domači cerkveni zbor je lepo zapel pesem v pozdrav, v imenu mladine pa je deklica izročila škofu Čengu lep šopek cvetja.

Praktikanta-injo

z malo maturo sprejemem takoj.

Zobna praksa

Dentist EMIL PERC
MURSKA SOBOTA.

— **Prvi maturantje** soboške gimnazije so se pred dnevi sestali, da obhajajo desetletnico odkar so zapustili srednješolske klopi. Najprej so se podali k maši. Popoldne so napravili izlet k Sv. Sebeščanu, kjer jih je pogostil tamkajšnji župnik g. Bejek. Izmed 11 maturantov so se slavnosti udeležili sledeči gg: Berden Jožef, ekspozi na Hotizi; Horvat Jožef, banovinski uradnik v Soboti; Koren Ivan, ekspozi v Kobilju; Marič Ludvik, banovinski uradnik v Soboti; Šoštarec Alojzij, profesor verouka v Soboti in dr. Hajdinjak Jožef, banovinski zdravnik v Ljutomeru.

— **Spremembe na tukajšnji gimnaziji.** Časopisi so prinesli vest o premestitvi naslednjih profesorjev: Smolej Viktor je premeščen na meš. realno gimnazijo v Maribor in Šubic Rajko v Novo mesto.

— **Iz občinske seje.** Občinski odbor občine Murska Sobota je na svoji seji dne 21. t. m. v glavnem razpravljal o podelitvi stavbišča državnemu erarju za gradnjo žandarmerijske kasarne. Soglasen sklep občinskega odbora se glasi, da občina odstopi v ta namen dve do tri stavbne parcele na marofu ob Radgonski cesti, vendar samo pod pogojem, da vojaška oblast tekom dveh let prične z gradnjo. V slučaju, da do gradnje v tem času ne bi prišlo, preide zemljišče v ponovno last občine. Po dokaj točnih

informacijah se bo pričelo z gradnjo žandarmerijske kasarne v najbližji bodočnosti, verjetno še v tem letu, ker je tozadeven kredit že odobren in na razpolago.

Dvosobno stanovanje

s pritlikinami išče tričlanska družina s 1. ali 15. oktobrom. Naslov se naj odda v Prekmurski Tiskarni v Murski Soboti.

Iz bolnišnice

— 23-letnega pos. sina Novak Stanislava iz Lukavec je pred dnevi zvečer napadel na cesti v Moti Gajšek Albert iz Ljutomera in ga podrl na tla. Novak si je pri padcu zlomil levo roko.

— 16-letnega pos. sina Kerčmar Štefana iz Pužavec je telica sunila z rogom v prsa. Imenovani je dobil tako veliko in globoko rano, da so se mu pokazala pljuča.

— Glaser Joško, sin upok. u. pravnika banov. posestev na Kapele se je igral ter pri tem tako padel, da si je zlomil desno roko.

— Vogrinčič Anton, posestnik iz Bakovec je na njivi oral. Nenadoma so se pa krave splašile in ušle, pri čemer je imenovani padel pod pljug in zadobil hude rane

— Franko Karolino, posestnico iz Markišavec je Mörec Rudolf iz Markišavec med prepirom zabol del z vilami v obraz

— Kovač Pavlu, pos. iz Odranec je stopilo tele na nogo in mu jo zmečkalo.

— 7-letna pos. hči Škrilec Irena iz Kupšinec si je pri padcu zlomila levo nogo.

— Mesarič Ivan, delavec pri Sedonja L. mizarju v Rakičanu, si je pri rezanju snopja močno vrezal v roko.

Vsi ponesrečenci se zdravijo v soboški bolnišnici.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa

dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

— **Mala Nedelja.** Običajna velika Sokolska tombola bo v nedeljo 3. septembra ob 3 uri. 520 dobitkov v skupni vrednosti Din 12.000. Ljudska veselica.

Prireditve

Gasilska četa Nuskova bo priredila 27. avgusta t. l. tombolo na dvorišču gostilne g. Mekiša v Nuskovi. Začetek ob 13. uri. Dobitki: Eno moško in eno žensko kolo ter mnogo drugih manjših dobitkov.

Petajnska gasilska četa priredi svojo tombolo dne 3. septembra 1939 v dvorišču posestnika g. Pajžlarja na Petajncih. Dobitkov je mnogo in so zelo lepi. Po končani tomboli bo istotam veselica, ki jo priredijo domači gasilci v lastni režiji.

Dne 3. septembra 1939 bodo v Šalamencih blagoslovili novo pokopališče. Popoldne bo pa veselica, ki jo priredijo domači gasilci v lastni režiji. Čisti dohodki iz veselice se bodo uporabili za plačilo nabavljene nove motorke, zato priporočamo čim večjo udeležbo na veselici.

Predanovska gasilska četa priredi svojo letno veselico dne 10. septembra 1939 v gostilni g. Viktorja Vlaja v Predanovcih. Udeleženci predanovskih gasilskih veselic v preteklem času se gotovo spominjajo na solidno postrežbo, dobra jedila in pijačo ter mnogo zabave v gostilni g. Vlaja. Tudi tokrat bodo tega deležni, zato naj le pridejo v čim večjem številu.

Iz boljše hiše se sprejme **vajenec** v slaščičarni SIDONIJE NOVAK - PAUKO Murska Sobota.

SLUŽBENE OBJAVE**ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI****Kazenska odgovornost v primeru nekolikovanih računov.**

„Financijski zbornik“ št. 32 je objavil okrožnico finančnega ministrstva na vse finančne direkcije in davčne uprave in se glasi:

Zaradi neenakega postopanja glede kazenske odgovornosti v primeru nekolikovanih računov daje davčni oddelek finančnega ministrstva na podlagi čl. 43 taksenega zakona naslednje pojasnilo:

V smislu določbe odst. 3. čl. 51 taksenega zakona v primeru nekolikovanja računov po 1. aprilu 1936 odgovarja v prvi vrsti lastnik potrdila — računa, — izdajatelj pa šele takrat, kadar se ugotovi nemožnost izterjatve plačila od lastnika potrdila oz. računa.

Z drugimi besedami povedano, odgovarja za kazenske posledice nekolikovanega računa ali potrdila le oseba, pri kateri se tako potrdilo ali račun najde.

O krošnjarstvu in nelegalni trgovini

Zveza trgovskih združenj je založila lično brošuro, ki obsega v poljudni obliki spisane zakonske predpise in uredbe o krošnjarstvu in nelegalni trgovini. To brošuro priporočamo vsem članom združenja najtopleje, ker bodo lažje pomagali združenju pri skupnih akcijah v zasledovanju kroš-

njarjev in šušmarjev. Brošura stane Din 8— in se jo lahko naroči pri združenju trgovcev v Murski Soboti.

Konstitucija šolskega odbora zasebne dvorazredne trgovske šole združenja trgovcev v M. Soboti.

Šolski odbor omenjene šole je bil izvojen na redni glavni skupščini združenja z dne 29. aprila t. l. Na prvi seji, ki je bila v ponedeljek dne 21. t. m., se je šolski odbor konstituiral in sicer je bil izvoljen za predsednika gospod Franjo Čeh, za podpredsednika pa g. Benko Josip ml. Člani odbora so: Brumen Joško, Hartner Ferdinand, Kohn Samuel. Administrativne posle tega odbora bo do nadaljnjega vodil tajnik združenja g. Veble Aleksander.

Z ozirom na dejstvo, da je ustanovitev zasebne dvorazredne trgovske šole v Murski Soboti dovoljena, bo imei ta odbor sedaj dovolj dela in skrbi za pravilno funkcioniranje te za Prekmurje tako važne institucije. Prva naloga, ki jo ima ta odbor izvršiti je, nabava kompletnega šolskega inventarja za dva razreda, nadalje inventar za ravnateljsko sobo, učiteljsko zbornico in za učila. Druga naloga pa bo, nastavitev honorarnih profesorjev in ravnatelja, ki bo stalno nameščen. Nastavitev honorarnih in stalnih profesorjev mora odobriti ministerstvo trgovine in industrije. Razpisi za učiteljska mesta bodo v kratkem objavljena kakor hitro uredi odbor še nekatere podrobne formalnosti tega vprašanja.

Začetek šole bo določen z odlokom ministerstva trgovine in industrije in bo po vsej priliki pričetek pouka sredi meseca septembra t. l.

Sprejemanje trgovskih vajencev.

Z ozirom na številna vprašanja o pogojih za sprejemanje vajencev, opozarja uprava združenja vse člane na tozadevni poslovnik, ki je bil razglašen v „Murski Krajini“ št. 1 z dne 19. marca t. l. Po tem poslovniku se smejo sprejemati vajence oziroma vajenke, ki se izkažejo s šolskimi spričevali, da so končali 4 razrede srednje ali meščanske šole. Na plenarni seji združenja od 18. avgusta je uprava razpravljala o nekaterih prošnjah za sprejem vajencev, ki imajo nižjo šolsko predizobrazbo in so zainteresirani učni gospodarji prosili za izjemni spregled. Uprava je vse te prošnje odločno odklonila in ne bo dopuščala, da se kršijo sklepi glede poslovnika o sprejemanju trgovskih vajencev in vajenk.

Dopusti državnim uradnikom — rezervnim oficirjem.

Predsednik vlade je odobril za 6. september dopust uradnikom rezervnim oficirjem, ki se bodo udeležili revije čet na Banjici ob priliki proslave kraljevega rojstnega dne. Dopust velja od 5. do 8. septembra in se ne šteje v redni dopust.

SPORT

Prvenstvo prvega razreda mariborskega okrožja 1939-40.

Za prvorazredne klube so določeni naslednji termini:

27. avgust 1939

Rapid : MURA
Gradjanski : Železničar

3. september 1939

MURA : Železničar
ČSK : Rapid
Maribor : Gradjanski

10. september 1939

ČSK : MURA
Železničar : Maribor

24. september 1939

MURA : Maribor
Železničar : Rapid
Gradjanski : ČSK

1. oktober 1939

Gradjanski : MURA
Rapid : Maribor

8. oktober 1939

Maribor : ČSK

22. oktober 1939

Rapid : Gradjanski
ČSK : Železničar

29. oktober 1939

MURA : Rapid
ČSK : Maribor
Železničar : Gradjanski

5. november 1939

Rapid : ČSK
Gradjanski : Maribor

10. marec 1940

MURA : ČSK
Gradjanski : Rapid
Maribor : Železničar

17. marec 1940

Maribor : MURA
Rapid : Železničar
ČSK : Gradjanski

24. marec 1940

MURA : Gradjanski
Maribor : Rapid

31. marec 1940

Železničar : MURA

7. april 1940

Železničar : ČSK

Tekme se odigravo vedno na igrišču prvoimenovanega kluba.

Slavija (Maribor) - Mura 7:0.

Za zadnjo tekmo pred težkimi prvenstvenimi tekmovanji je domači klub povabil v goste mariborsko Slavijo, ki se je po razmeroma kratkem času obstoja hitro prerinila v prvi razred LNP. Slavija se je zavedala težkega nasprotnika, zato se je že z vsega početka zagrizeno vrgla v borbo. Velika požrtvovalnost pri njih vse do konca igre ni popustila. Proti dobro razpoloženi Muri pa je bilo to preslabo orožje. Premoč igre se je vedno bolj nagibala na stran domačinov, dokler se vsa igra ni začela odigravati pred golom gostov. Dokaz temu je polčas 0:2.

V drugem polčasu pa je še petkrat obtičala žoga v nasprotnikovem голу. Najslabša stran Slavije je bila v neodločnem napadu in nesigurnem vratarju. Domače moštvo, pa je kljub temu, da ni pokazalo igre od prejšnje nedelje, bilo za razred boljše od Slavije. Odlikovalo se je s hitrimi prodori s povezano igro in z razantnimi streli na nasprotnikova vrata. Sedanje znanje in rezultati doseženi v zadnjem času nas upravičeno navdajajo z upanjem, da bo v bodočem prvenstvenem tekmovanju Mura nad vse častno zastopala premurski sport. Ljudi je bilo sorazmeroma malo. Sodil je g. Hojer, ki je posebno proti koncu napravil več bistvenih pogršk v škodo obeh moštev.

Te dni bo poteklo 80 let odkar je bil v Pennsylvaniji v Zedinjenih državah navrtan prvi petrolejski vrelec. To je bil začetek novega gospodarskega obdobja v zgodovini človeštva. Trenutno znaša letna produkcija mineralnega olja nad 272 milijonov ton. Mineralno olje, iz katerega pridelujejo bencin, je danes vpričo motorizacije moderne vojske, izrednega pomena. Dokaz temu je Rumunija, ki je poleg Rusije edina država v Evropi z obsežnimi ležišči mineralnega olja, ki so obenem dostopna po suhi poti, vsled česar je postala središče političnega zanimanja in diplomatskih akcij.

Radio aparati

KOLESA
ŠIVALNI STROJI
POST. VLOŽKI
GRAMOF. PLOŠČE
LE OD

Nemec Janez M. Sobota

Strokovno polnenje
in popraviljanje vseh
vrst akumulatorjev po
najnižjih cenah.
HITRA POSTREŽBA

ORIGINAL **DKW** motorna kolesa
vsi modeli 1939 po tvorniških cenah
TUDI NA OBROKE.

Za boljšo jesensko setev

To sta dva načina za izboljšanje važnih kmetijskih pridelkov in s tem za zvišanje donosnosti kmetije, ki ju zmore vsak kmet, kljub vsem bridkim okolnostim, ki držijo cene kmetijskim pridelkom na tako nizki stopnji. Nobenih denarnih žrtv ne terjate ne od kmeta, ne iz javnih sredstev, in sta izvedljiva z malenkostnim trudom. Toda kakor je lep ta uspeh, vendar je šele prva stopnja k trajnemu napredku naše vasi. Večji pridelki bodo pustili marsikakšen stotak v kmetovem žepu, da bo mogel kmet utrpeti

HALO! PAZITE IN ČITAJTE!

KOLESA OD NAJCENEJŠIH DO
NAJBOLJŠIH; VSEH ZNAMK
GARANCIJA
TUDI ZA NAJCENEJŠE KOLO.
CENE NAJNIŽJE.

NA MALE MESEČNE OBROKE

MOTORNÁ KOLESA OD 60 ccm³
NAPREJ.
ZNAMKE:
**TRIUMPH, DKW., PUCH,
ZÜNDAPP, VICTORIA**
OD **2.000.—** DIN
NAPREJ NA 12 MESEČNO ODPL.

ZAMENJAMO VSAKO KOLO ALI MOTORNO KOLO NAJUGODNEJŠE

NEKOLIKO KOMADOV
ČEVLJARSKIH STROJEV
LINKSARM, ZYLINDER in FLACH
GARANTIRANO NOVI
OD
2.000.— DIN
NAPREJ.
T. A., GLAVNI TRG 5.

in obilen zarod. Letosujó poučilo, naročilo nekaj sto naprednejših gospodarjev za poizkus ta rastila za jari ječmen in pšenico, oves in turščico. Kakor čujemo, so jih poizkusi nele prepričali, temveč naravnost navdušili za to prekornostno in prav ceneno novost. Poizkusni laboratorij za fitodin (Ljubljana, Nunska 10), ki se peča z uvedbo umetnih rastil, bo imel za jesensko setev spet večje množine teh sredstev na razpolago. Kdor se zanima za ta novi način povečanja žitnega pridelka za 50 do 100 odstotkov, naj se obrne na navedeni naslov z navedbo vrste žita in količine, ki jo misli pripraviti. Istotam se dobi tudi fitodin za razne detelje in bo na spomlad tudi za krompir ustrezajoč fitodin na razpolago.

Prazna vreča pa ne stoji pokoncu, ve vsak naš kmet in bo seveda spoznal, da ne bo mogel z izboljšanim semenom in umetnimi rastili brez gnoja dolgo pridelovati obilnih pridelkov, ker bo preveč izčrpal zemljo. Trudil se bo, da nadomesti s hlevskim gnojem, če ga ima dovolj, tiste rudninske snovi (kalij, fosfor, apno in dušik), ki jih je v nekaj večji meri črpal obilnejši pridelok iz njegove zemlje. Kdor pa nima dovolj hlevskega gnoja, bo segel po umetnem gnoju in sicer polnovrednem KASu (kalijevoamonijevem superfosfatu) ali pa po nekaj slabšem nitrofoskolu. Če si je kmet pridelok s popravljenim semenom in s pomočjo umetnih rastil podvojil, bo mogel od večjega donosa utrpeti tudi nekaj stotakov za umetna gnojila.

Pa se bo vprašal površni čitatelj, kakšno korist ima kmet od poboljšane semena in tistega skrivnostnega rastila, če mora potem dobiček nazaj odrajtati materi zemlji. Počasi, prijatelji! Vedeti moraš namreč, koliko in kaj si prejel z njive in kaj in koliko si vrnil. Rudninske snovi, ki jih vračaš njivi z gnojem, predstavljajo le delec odstotka pridelka, ki si ga ti požel, pridelka, ki ga je rastlina za 99 odstotkov svoje gmote potegnila s

pomočjo sonca, vode in listnega zelenila iz zraka. Več ko je rastlin, več zraka porabijo. Rastlina je neke vrste tvornica, ki izdelava toliko več blaga, kolikor večje ima prostore. V krajih z obilico orne zemlje je lahko povečati to tvornico: obseješ pač polovico več sveta. Pri nas Slovincih pa je v glavnem dana meja raztezanju orne zemlje. Sicer bi se dalo z dragim izkoriščanjem slabe zemlje še nekaj doseči, vendar ne mnogo, zato nam je odprta druga pot za povečanje rastlinske tvornice. Graditi jo moramo navzgor, da bodo rastline večje in krepkejšje in nam bodo dajale večje pridelke.

Povečajmo pridelok na naših kmetijah s preprostimi načini, da bo večina naše dežele mogla živeti iz svoje zemlje, potem bomo mogli šele misliti na modernizacijo kmetijskih obratov, na meliorizacijo in vse tiste ukrepe, katerih pogoj je zdrav, sit in nezadolžen kmečki stan. Kdor pa poizkuša reševati drugače vprašanje, kako izboljšati težko stanje našega kmeta, pa je podoben nespametniku, ki hoče začeti stavbo hiše pri strehi. Takšno delo ni le zanj neplodno, temveč je kvarno za celoto, ki jo neuspehi potrjujejo v napačnem mnenju, da kmetu ni mogoče pomagati. Nele mogoče mu je pomagati, temveč dolžnost vseh je, da mu pomagamo na noge. Način naše pomoči pa mora biti izvedljiv s čim manjšimi žrtvami.

Po ugodni ceni se proda
lovška puška

kaliber 16 pri LUDVIKU POK,
logarju Hraščice, p. Beltinci.

MOTORNÁ KOLESA

SVETOVNE ZNAMKE
TRIUMPH, VICTORIA, DÜRROPP
od 98-125-200-250-350 ccm³
NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!
Dobi se pri znani trgovini
RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi,
šivalnimi in pisalnimi stroji ter
motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.